

Научни беседи съ земедѣлеца

7. Чудни работилнички.

Въ последната беседа споменахъ, че листата на растенията преработватъ сировитъ продукти въ готови хранителни и строителни материали.

За тази цел има специални работилнички. Такива сѫ клетките съ тъй нареченитъ **хлорофилни зрънца**, които се намиратъ въ зеленитъ листа и стъбла.

Какво нѣщо сѫ тѣзи хлорофилни зрънца?

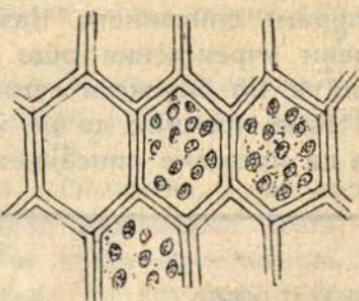
Ето ви единъ стрѣкъ мъхъ, който се срѣща най-често по горскитъ мѣста, по кората на дърветата, и пр. (фиг. 1) Всички познавате това растение. Стъблото му е гжсто покрито съ листенца, които сѫ безъ дрѣжки и приличатъ на люспици съ остри върхове. Мъховото листенице има надлъжъ една-единствена жилка; останалата му част е тънка и нѣжна. Тази част на листа е съставена отъ пластъ шестожгълни клетки (килийки), които сѫ долепени една до друга (фиг. 2). (Листата на другитъ растения се състоятъ отъ нѣколко пласта клетки). Клетките сѫ изпълнени съ полутечна лига, въ която

се намиратъ малки зелени зрънца. Тѣзи зрънца придаватъ зеления цвѣтъ на листа. Тѣ сѫ направени отъ сѫщата лигава течностъ, само че сѫ по-плътни.

Ние можемъ да обезцвѣтимъ тѣзи зелени зрънца. Доста-

Фиг. 1.

Фиг. 2.

тъчно е да потопимъ меки листца въ спиртъ или бензинъ. Следъ дено-два бензинътъ добива чудно зелено цвѣтъ, а самите топчета